

LUNA IUNIE, ZIUA A PATRA

STIHURI PROSOMICE
LA
SFINTELE MIRONOSIȚE
MARTA ȘI MARIA

Tălmăcite ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originală. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean
Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Luna Iunie, în 4 zile, prăznuirea

SFİNTELOR MIRONOSITE MARTA ȘI MARIA

surorile lui Lazăr

LA VECERNIE

Punem stihirile pe 6, glasul I, asemenea cu:

„Ceea ce ești bucuria...” (Τῶν οὐρανίων ταγμάτων)

Să lăudăm pe Maria' care L-a uns pe Iisus,' împlinind prorocia'
Învățătorului Însuși,' și pe Marta iarăși să o cântăm' ca pe una ce a slujit'
Calea, Lumina și Viața' acestei lumi,' cele două din Betania.

Iubea Iisus pe Maria' și pe sora ei,' pe Marta, care-i fapta'
și credința cea dreaptă,' iară pe cealaltă care stătea'
ascultând tot cuvântul Lui' o socotim cunoștință' ce se hrănea'
cu dulceața contemplației.

V-au mângâiat toți iudeii' la moartea fratelui,' dar voi ca înțelepte'
așteptat-ați smerite' veșnica lumină care ne dă' mângâierea cea tainică'
și care-nvie și-nalță' până la cer' pe cei ce se-mpărtășesc de ea.

LA VECERNIE

La «Doamne, strigat-am...», stihirile, glasul 1, asemenea cu:
„Ceea ce ești bucuria...” (Τῶν οὐρανίων ταγμάτων)

Glas $\frac{1}{9}$ Πα Δι

Să lăă u dăăm pe e Ma a ri i i a a ca
re e L-a u uns pe e e Ii i su us îm pli i nind
pro o o o ro o ci i a În văă ță to o ru
u lui Î în suși și i i i pe e Ma ar ta a ia
răăși săăă o câân tâm ca pe u u u na a
ce a a slu u u jî Ca lea Lu mi i na și Via
a a ță a + a ce es te ei lumi ce le do uă din Be
e ta a a a a ni i i i a
Iu bea a Ii su us pe e Ma a ri i i a a și
pe e e e so o o ra a e ei pe Ma ar ta

ca a a a re e-i fa ap ta a și i cre di in ța
a cea drea ap tă ia a a a ră ă pe e cea a lal
tă ă ca a a re stă ă tea as cul tâ â ând to ot
cu vâ ân tu u ul Lui o so co ti im cu no ști
i in ță ă ce se e hră ă nea cu dul cea ța con te
em pla a a a a ți i i i ei
V au mâ ân gâ ia at to oți iu u de e e i ii
la moa ar tea a fra a a te e lu ui dar vo oi
ca î î î în țe e le ep te e a aș tep ta a
t-a ați sme ri i te ve e e eș ni i ca a lu u mi
nă ă ca a a re ne e dă mân gâ ie e e rea a
cea ta ai ni i i că și ca re-n vi i e și 'na
a al ță ă pâ nă ă la a cer pe cei ce se-m păr tă

ă șe e e e esc de e e e ea

